

REDAKTION:
Opinionsredaktør
Henrik Højgaard Søjerkilde
henh@jfmedier.dk, 40208505

FORSTANDER LØGUNKLOSTER REFUGIUM
HELLE SKARUP

Kom ud af ringhjørnet. Når vi ser verden sådan lidt fra en anden vinkel

Netop hjemvendt fra Australien, hvor jeg havde Tor Nørretranders bog "Se frem" med til de vågne nætter, når jeflaget indfandt sig. Heri fortæller han om Kopernikus, og jeg sidder nu her og tænker på vores evne til at være kopernikanske.

Det at kunne vende alt på hovedet eller sagt på en anden måde at kunne favne og indleve sig i et fuldstændigt andet synspunkt, end det man plejer at betragte som sandheden. Her tænker jeg på den politiske debat, mediekulturen og i de mellem menneskelige relationer.

Hvordan håndterer vi og er med, når vores synspunkter står i hvert sit ringhjørne? Er vi i stand til at se perspektiver fra hinandens synspunkt eller holder vi krampagtig fast i vore eget synspunkt - og måske udstiller den anden som fuldstændig idiot, racist, snæversynet, egoistisk, forstokket eller hvad vi nu har af betegnelser?

JA, NOGLE GANGE er det nødvendigt at kæmpe indædt for sit eget synspunkt, hvis modparten intet tegn viser på at ville mødes og være interesseret i en fælles løsning. Så det er klart at spillereglerne for samværet er afgørende, da man ellers har tabt slaget på forhånd. Men i en situation hvor vi indstiller os på at være kopernikanske, hvor vi stiller os nysgerrig i det åbne felt af muligheder, så opdager vi ofte at noget nyt kan ske. At man kan blive opfyldt af en indre opløftethed, hvor man kommer et helt tredje sted hen, som ingen af parterne havde set før mødet.

Nikolaus Kopernikus (1473-1543) of-fentliggjorde teorien om, at Jorden slet ikke var verdens ubevægelige centrum på sit dødsleje i 1543.

Han foreslog, at Solen var universets midte og Jorden med de øvrige planeter var i kredsløb omkring solen. Jorden bevægede sig og var i rotation om sig selv. Kopernikus måtte være blevet toset, mente man. I dag ved vi, at Solen hellere ikke er universet midte, men at også Solen bevæger sig, men det lader vi ligge.

Lad os vende tilbage til, hvordan det ville være at skulle ændre sin overbevisning om, at det, man troede var fladt og stabilt, pludselig skulle være rundt og bevægeligt. Det forstås, at man tænkte, manden må have en skruet løse.

MIN ERFARING ER, at der ofte ligger en rigdom gemt i en kopernikansk tankegang - og jeg vil her gerne slå et slag for,

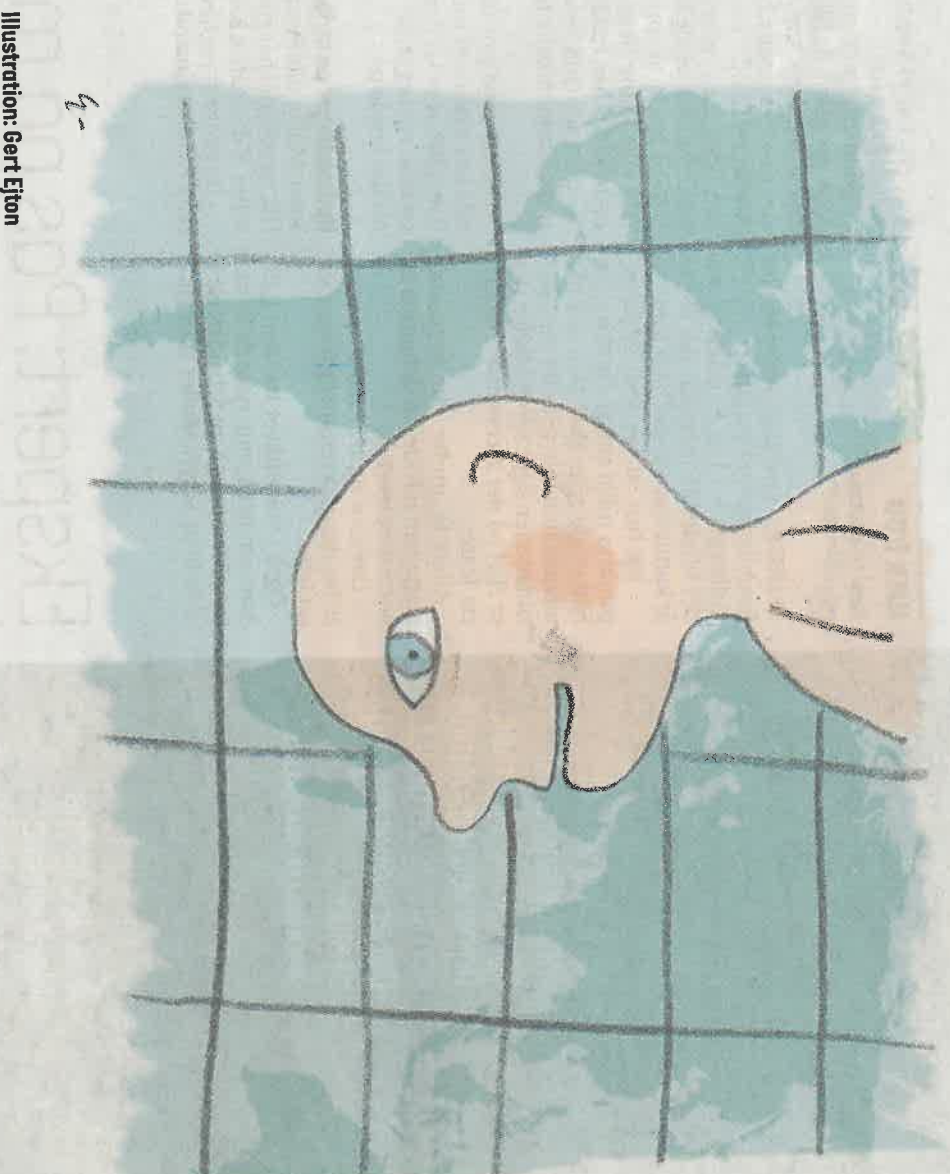

Illustration: Gert Ejton

at vi opnår en højere fælles bevidsthed herom. Uanset hvilket emne, vi diskutere, og hvilket problem vi står med.

Om det er parholdet, hvor jeg tænker, at den kopernikanske tankegang vil give et langt rigere parforhold, hvis vi formåede at sætte os i den andens sted - tænke, føle og mærke - hvordan den anden har det. Det samme i diskussion om flygtninge/indvandring.

AUSTRALIEN ER den multikulturelle følelse meget nærværende. Sydney er en smeltedigel af mennesker med europæisk, kinesisk og asiatisk afstamning.

Men tænker vi os blot 200 år tilbage, var landets indbyggere aboriginer. Et naturfolk, som menes at være kommet til Australien for 60.000 år siden.

I dag udgør aboriginerne ca. fire procent af landets samlede indbyggertal på 24 mio.

Aboriginerne har været under voldsomt pres, efter at englænderen kom til Australien i slutningen af 1700-tallet, og i de følgende århundreder kom store befolkningsgrupper fra bl.a. Italien, Grækenland, Asien og Kina til landet.

Godt 20 procent er i dag født uden for landet.

Forestiller jeg mig, at danskerne med vores sprog, tro på ligestilling mellem kønnene, ytringsfrihed, fri adgang til uddannelse og sundhedssystem, et velfærdssystem med hjælp til de svageste i fællesskabet båret af det store flertal og andre danske værdier om årtier kan vil være gældende for en lille udsøgt gruppe i et reservat i et hjørne af Danmark - ja, så giver det god mening at kæmpe for at de værdier, skal gælde for hele Danmark - uanset om det er et hjørne af Jylland eller i et nordøstlige hjørne af hovedstaden.

På den anden side er Danmark bygget på, at vi har været og fortsat er en handelsnation - så vores succes og velstand er forbundet med andre dele af verden - og netop her kunne vi måske få en handelsfordel ved, at der bor mennesker i Danmark, som kender andre lande og deres kultur godt.

Og tænk hvilken berigelse det er, at der findes krydderier fra andre verdensdele, at vi kan spise sushi, pizzaer, kebab og forårsruller.

De borgere fra andre lande, der gerne vil være en del af det danske samfund, kunne måske blive netop den konkurrencefordel, vi havde brug for, og berige vores del af verden med det, de elsker.

EN ANDEN VÆSENTLIG del af vores kultur-arv er "Vær mod andre, som du ønsker de skal være mod dig" eller i en kristen kontekst formuleret i budet "Elsk din næste som dig selv".

Tor Nørretranders slutter sin bog med "Handel, som du mener vi alle burde handle", der tager afsæt i Immanuel Kants pointe, at vi skal tænke selv med et perspektiv, der ikke alene omfatter en selv, men hele menneskeheden. Hvordan kan vi omsætte dette bud til praktik i bl.a. politik, i parforhold og i mellem menneskelige relationer?

Min opfordring er: Lad os i langt højere grad blive kopernikanske - at turde vende tingene på hovedet, at se verden fra hinandens synspunkt, at ville se den største frygt i øjnene og den største succes, for det er måske i det mellemrum, at de gode løsninger findes på den situation, vi står i.

De borgere fra andre lande, der gerne vil være en del af det danske samfund, kunne måske blive netop den konkurrencefordel, vi havde brug for, og berige vores del af verden med det, de elsker.